

Hlavní název: Národní listy
Datum vydání výtisku: 16.4.1901
Číslo výtisku: 104
Druh dokumentu: číslo periodika
ISSN: 1214-1240
Číslo stránky: [1]

SYSTEM
◆KRAMERIUS◆

Podmínky využití

NK ČR poskytuje přístup k digitalizovaným dokumentům pouze pro nekomerční, vědecké, studijní účely a pouze pro osobní potřeby uživatelů. Část dokumentů digitální knihovny podléhá autorským právům. Využitím digitální knihovny NK ČR a vygenerováním kopie části digitalizovaného dokumentu se uživatel zavazuje dodržovat tyto podmínky využití, které musí být součástí každé zhotovené kopie. Jakékoli další kopírování materiálu z digitální knihovny NK ČR není možné bez případného písemného svolení NK ČR.

Národní knihovna ČR
Klementinum 190
110 00 Praha 1

kramerius@nkp.cz

Na »Národní Listy«
ranní a odpolední
předplácí se
v Praze
v administraci
na měsíc 2 K — h
ve filiálkách
na měsíc 2 K 30 h
Poštou:
na měsíc 3 K 20 h
s dvojitou zásilkou:
na měsíc 3 K 30 h

NÁRODNÍ LISTY

Číslo v Praze za 2 h
a na venkově za 3 h

Předplacení
a inseráty
přijímá administrace
v Mariánské ulici,
číslo 3.
Tam je též redakce
a expedice.

Odpolední vydání.

Telefonické zprávy „Nár. Listů“.

Ze Štýrského Hradce, 16. dubna.
Vůdce bulharských učitelů, kteří jsou na studijní cestě po Rakousku, Kočov, požádal již před měsícem obecštyrskohradeckou, aby učitelé mohli navštívit Štýrský Hradec. Starosta dr. Graf zaslal na starostu v Karlových Varech, kde nyní bulharští učitelé meškají, dotaz, spočívající na pravdě zprávy o panslávských demonstracích bulharských učitelů v Praze. Jsou-li pravdivy, byla by obec štyrskohradecká nucena odmítnouti uvítání bulharských učitelů.

Od Kočova došla telegrafická odpověď, že učitelé jim vedení chtějí se jenom poučiti a nikoli provozovat politiku. Nejlepe poučiti mohou prý se ve věstech německých a z německé kultury. Protě se v smíšených městech obrátili vždy jen na Němce, zejména v Brně, kde byli hostmi německého obecního zastupitelstva a kde odmítli pozvání, učiněné jim ze strany české. Jejich pobytu v Praze bylo prý bez jejich přičinění zneužito určitými kruhy a zprávy o jejich vystupování v Praze jsou dílem nepravdivy, dílem překrouceny. Bulharští učitelé rozhodně musí odmítnouti včítku, že konají panslávské projevy.

Následkem tohoto prohlášení nařídil štyrskohradecký starosta dr. Graf, aby byli bulharští učitelé obci uvítáni. Přijedou sem dnes v poledne a budou uvítáni ve školní budově.

Z Bělehradu, 16. dubna. (»Reichswehr«.) Královská proklamace, kterou se dává nová ústava, vyhlášena bude dne 6. dubna starého kalendáře.

Mandát smíchovsko-kladenský.

Z Vídně, 16. dubna. Vypsání volby doplňovací v 5. kurii smíchovsko-kladenské v ten způsob, aby při ní volili volitelé ze dne 3. ledna t. r., nezávisle »Arbeiterzeitungu« spáti. Zatahuje do této věci »Národní Listy« a národní stranu svobodomyšlnou — jak jsme již dokázali v listě ranním — beze všeho důvodu. Pan dr. Körber může se prý připravit, že bude mu v poslanecké sněmovně důkladně zatopeno

za to, že dopustil se zjevného porušení zákona na prospěch milých svých Čechů. Prostor 90 dní jest prý míněn tak, že musí uplynouti mezi volbou původní a volbou doplňovací, nikoli však mezi volbou původní a resignací.

Lituje, že musíme opět vídeňskému orgánu internacionálního říci, že neumi čísti zákon. Ve státním základním zákoně o říšském zastupitelstvu nic takového není. Tam se toliko praví, že nastala-li nutnost nové volby do 90 dní po volbě původní, musí se vykonati volitelé, kteří působili při volbě prvé. Takové eventuality mohou býti jenom dvě: buď poslanec zemře do 90 dní, nebo se vzdá mandátu. Podle jmenovaného paragrafu stačí k vypsání volby a k provedení jejímu původními voliteli pouhým faktem, že v době 90 dní mandát se uprázdnil. To jest rozhodující moment. Nikde ani slovem není praveno, že těchto 90 dní má ležeti mezi původní volbou a volbou doplňovací.

Kromě toho jezdí »Arbeiterzeitung« opět na svém koníčku: Poslanec dvakrát zvolený resignaci na mandát vysloviti musí ve sněmovně. Nic takového zákon nestanoví. Poslanec dvakrát zvolený může počkati se svou resignací na druhý mandát, až jest první sněmovnou ověřen.

Co praví dále »Arbeiterzeitung« o »Nár. Listech« a o straně svobodomyšlné, jest tak neskonale směšností, že nezaslужuje, aby na ni bylo reagováno. Tvrdí totiž zcela opravdově, že p. Klofáč prostě resignaci svoji poslal »Národním Listům«, načež hr. Coudenhove vypsál volbu dle diktátu tohoto listu.

Takové nejasnosti nebyla by se »Arb. Zeitung« dopustila, kdyby si byla pilně prohlédla »Národní Listy«, ve kterých by seznala, že tyto zprávy o resignaci zmíněného poslance, která sestala 2. dubna, neuvěřitelně teprve 12. dubna. Pan dr. Körber prý, aby zajistil Čechům mandát, dopustil se nepokrytého porušení ústavy. Jest to patrně jedna z koncesí, kterými zaplatil Čechům zastavení obstrukce, avšak o porušení politických práv nerozhoduje ani parlament, ani

»Národní Listy«, nýbrž říšský soud. Tam bude prý vláda Körbrova usvědčena z porušení zákona. S ministrem vnitra však se promluví důkladně v parlamentě.

Štastnou cestu a dobré pořizení i Mysli-li »Arb. Zeitg.«, že byl porušen zákon, nechť si ho hájí. Podotýkáme však, že p. Daszyński 29. března v poslední schůzi velkonoční »Arb. Zeitg.« co nejdůkladněji desavouoval, žádaje na předsednictvu, aby zakročilo, by okres smíchovsko-kladenský nebyl nezastoupen. Podle p. Daszyňského nebylo tudíž třeba, aby majitel mandátu tohoto okresu svou resignaci prohlásil ve sněmovně.

Všichni lidé věci znají, všichni lidé skutečné representace lidové dbali v této záležitosti jsou za jednovotom, že páně Klofáčovou povinností bylo mandát kladenský složit i ne teprve po třech měsících, ne teprve 2. dubna, nýbrž hned 4. ledna. — Ostatně ujišťujeme, že »Nár. Listům« a svobodomyšlné straně pranic na tom nezáleželo, bude-li se konati nová volba dosavadními voliteli, nebo novými. Nás pohoršovalo jenom, že volební okres jeden vůbec tak dlouho byl a dosud je nezastoupen.

Telegrafické zprávy.

Z Vídně, 16. dubna. (C.-B.) Císař propůjčil řádnému profesorovi srovnávacího jazykozpytu na německé universitě v Praze Alfrédu Ludwigovi za přčinou jeho odchodu na vyžádání trvalý odpočinek titulu dvorního rady s prominutím tax.

Z Vídně, 15. dubna. (C.-B.) Na dnešek ustanovená vojenská jarní paráda, ve kteréž se německý korunní princ zúčastniti měl, byla pro špatnou povětrnost odložena.

Z Vídně, 16. dubna. (C.-B.) Včerejší ples na německém veleveslanectví navštívili arcivévoda František Ferdinand s ostatními ve Vídni meškajícími arcivévody, arcivévodkyně, princ Schaumburg-Lippe, dvorský maršálek uherský hr. Apponyi, ředitel kabinetní kanceláře šl. Schiessel,

ným dá několik sklenic piva, lidí přišlo hojně, nu, tak ještě vydělá.

»Vidíte,« pokračoval dále, »tam ty ženské, co plácí? To jest starostová a její dcera. Ta si měla vzíti nebožtka za muže. Očeká mňm, Pánbůh měni. Bratr hospodského byl pes rok nemocen a předevčirem umfel. Když se to dověděli u starostí, tu div obě zármutek nesešlely a od té doby neustále plácí.«

Seděl jsem s hovorným starcem ještě půl hodiny a naslouchal jeho vypravování o úrodě, o jeho minulosti a pak zaplativ, vyšel jsem na další cestu.

Na zahradě nebylo již viděti starostovic.

Kráčje po silnici, přemýšlel jsem o křivém obraze, který jsem spatřil v hostinci, když tu náhle z myšlének svých vyrusen jsem byl křikem, který vycházel z domku u silnice.

»Ty hloupá zábo, což jsi ho nemohla přinutit, aby si té vzal, beztoho by byl tak jako tak brzo umfel a my bychom byly vše po něm dědily. Teď to shrábne ten tlustý hospodský!«

Za chvíli vyšly z domku dvě ženské a přistoupily ke skupině žen před sousedním domem.

Mladší z nich, vzlykajíc, pravila:

»Můj bože, tak mladý a musil zemřít, co si jen počnu!«

Starší dala se do pláče.

»I neplačte, paní starostová, to víte, nic to není platné, na každého to čeká,« chlácholila ji jedna z žen.

Potom celá skupina zaměřila nazpět k hostinci, z něhož zaznívala veselá hudba.

FEUILLETON.

Idylla venkova.

Napsal Jar. Hůsek.

Byl krásný den červencový. Vesele krácel jsem malebným údolím Sázyvy.

Na jedné straně řeky prostíraly se hluboké lesy, na druhé táhly se lány šumleho obilí. Cílem mé cesty bylo toho dne město Leděč. Slunce pražilo, ačkoliv se již blížil večer.

V krajině nedovedl jsem se orientovati, pročť velice vhod mi přišlo, že na pokračí lesa několik výrostků pásko krávy. Ptal jsem se jich, kudy nejbliže k Leděči.

Jeden z nich ukázal mi cestu přes les, tudíž prý přijdu do vesnice, odkud již vede silnice až do Leděče.

Kráčím tedy ku předu, nedbaje hrud, jimiž mne, cizince, oni výrostci vídně častovali.

Šel jsem lesem asi půl hodiny, když uviděl jsem věž kostelíka zasílené vesnice S.

Přidal jsem do kroku a za nedlouho ocitl jsem se na návsi.

Tam z hostince ozývala se ryčná hudba. Živniv a hlavov zaměřil jsem kroky do onoho hostince.

Na prahu sedělo děvčátko asi šleté a plakalo hořce.

»Co pláčeš?« optal jsem se jí.

»Strýček umfel a dnes měl polifeb, maminka říká, že se již nevrať a já dostávám od něho vždy v neděli krejcar,« praví vzlykavě děvčátko.

»Nu, neplač,« chlácholil jsem jí, »tu máš dva krejcare.«

Děvčátko utichlo, vzalo dva krejcare a radostně odběhlo k nedaleké boudě kramářově.

Vstoupil jsem do místnosti. Dýlo tam živo, taktka přeplněno.

Hlučný smích ozýval se brzy u toho, brzy u onoho stolu. V zadu hudebníci provozovali svými nástroji peklý hřmot.

Oknem bylo vidět na zahradu, kde tančila mládež.

Divky měly bílé věnečky na hlavě a mládenci byli svátečně odění, ačkoliv byl všední den.

Prohlížel jsem chvíli taneční rej, náhle však mou pozornost upoutala starší žena s dítvkou asi 20letou. Mladší usedavě plakala, starší si chvílemi utírala těž sátkem oči.

Občerství se přineseným jídlem a pitím, zapředl jsem hovor se starším mužem, který seděl u téhož stolu co já.

Stěžoval jsem si na horko, tohoto dne panujef.

»Horko jest,« pravil stařík, »jen když nepří, aspoň se nám to, chvála bohu, vydařilo.«

»Prosím vás, či pak jest to svatba?« ptám se staříka.

»Svatba? Co vám to napadá, to slavíme pohřeb. Umfel bratr zdejšího hospodského, dosti zámožný. Měl zde dům, ve spořitelně měl pár tisíc. Ženat nebyl, tak všecko připadlo hospodskému.«

U nás je zvyk, že když někdo umře, po pohřbu pozůstali vyčastují účastníky. Hospodský chtěl to mít slavnější a povolal hudbu, přibuz-